

אין עוד מלבדו

עוד יהוד ומיוחד

בית שלמה

פרפראות בדרך מוסר על פרשת השבוע

יוצא לאור ע"י עמותת "משנה שלמה" כל הזכויות שמורות

לעילוי נשמות
 הרה"ק מנחם נחום פרידמן
 מאיצקאן - שטפנשט בה"ד
 אברהם יהושע העשיל
 מאדו"ד
 מו"ר סבי ר' שלמה דב בה"ד
 משה זאב
 הרה"ק מרדכי אליהו בה"ד
 סלמן
 רבי ישמעאל כהן גדול בן
 אלישע
 רבן גמליאל בן שמעון
 רבי חנינא בן תרדיון

פר' קרח התשע"ז
 גליון 31
 נא לשמור על קדושת הגליון
 נא לא לעיין בו בשעת התפילה וקריאת התורה

בס"ד

לקבלת גליון זה למייל שלחו בקשה ל- MISHNA.SHLEMA@gmail.com | לתרומות והקדשות ולהפצה 052-580-2345

"וַיִּקְמוּ לִפְנֵי מֹשֶׁה וְאֲנָשִׁים מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל חֲמִשִּׁים וּמְאֹתָיִם וְנִשְׂאִי עֵדָה קְרָאִי מוֹעֵד אֲנָשֵׁי שֵׁם" (ט"ז, ב')

להבנת התארים קראי מועד ואנשי שם שהתורה נותנת לאנשים שהתקבצו יחד עם קורח. קראי מועד שהיה בידם הכוח לקבוע מתי יהיו המועדות שכן ידוע כי ע"י בי"ד בקידוש החודש נקבע מתי יהיה המולד ולפי זה יקבע מתי יחול החג הנחוג באותו החודש והלא הם היו ראשי סנהדראות

אנשי שם שכן היתה בהם תורה לעומת הפלוני אלמוני המובא במגילת רות שלא היה איש שם שהיה אלמן מדברי תורה כפי שמביא רש"י רות (ד', א') "אלמוני - אלמון בלי שם. ספרים אחרים, אלמוני - שהיה אלמן מדברי תורה, שהיה לו לדרוש "עמוני" ולא עמונית, "מואבי" ולא מואבית. והוא אמר פן אשחית את נחלתי" אבל אלו היו אנשי שם היינו אנשים שכן ידעו תורה ובכל זאת טעו ללכת אחרי קרח

"וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל קָרַח שְׁמְעוּ נָא בְּנֵי לֵוִי" (ט"ז, ח')

שהקב"ה כבר בלידתו של סבינו לוי קבע כי משבטו ייצאו כהנים ולווים ולכן קרא הקב"ה שמו לוי על שלוה במתנות כהונה וכתוצאה מכך גם לא השתעבדנו במצרים בזמן ששאר השבטים עבדו עבודת פרך מדוע אז לא טענת כי אין זה הוגן ששבט אחד יקבל יחס מועדף על פני האחרים אלא אז היה לך נוח לשתוק כי יצאת ברווח מכך כך גם עתה שהקב"ה בחר באהרן לכהן גדול ולא כך תקבל גם עתה את בחירתו של הקב"ה ולכן אומר להם שמעו נא בני לוי דייקא

על פן קרא שמו לוי" (בראשית כ"ט, ל"ד) רש"י במקום מפרש "תמהתי שבכלם כתיב ותקרא, וזה כתב בו קרא, ויש מדרש אגדה באלה הדברים רבה ששלח הקדוש ברוך הוא גבריאל והביאו לפניו וקרא לו שם זה ונתן לו עשרים וארבע מתנות כהנה, ועל שם שלוהו במתנות קראו לוי" לאור ביאורו של רש"י ניתן בס"ד להסביר את הפס' אצלנו שכן אומר לו משה רע"ה לקורח עכשיו אתה מתרעם על כך שהקב"ה בחר באהרן לכהונה גדולה מדוע לא התרעמת על כך

"רַב לְכֶם בְּנֵי לֵוִי" (ט"ז, ז')

והבין יותר מקורח שבניו יעשו תשובה וע"י כך יעמדו כל אותם המשמרות מבני בניו של קרח ואם קרח היה הולך למשה רע"ה שהיה רבם של כל ישראל היה משה מסביר לו את כוונת רוח הקודש שראה ועוד היה מסביר לו כי אין פוסקים עפ"י רוח הקודש אלא לפי מה שקיים בארץ שהרי ידוע שאין משגיחין בבת קול לעניין הלכה כי לא בשמים היא וכן אנו מוצאים בגמרא חולין (קל"ג, ע"א) שהראו בחלום לרב ספרא פס' מסוים והוא ניגש לרב יוסף שיסביר לו את הדבר שרצו ללמדו משמים ע"י אותם הדברים שהראו לו משמים ולכן רומז לו משה רע"ה שמעו נא בני לוי תשמעו גם דעה שונה משלכם וע"י כך תגיעו אל האמת

רש"י רב לכם בני לוי. דבר גדול אמרתי לכם. ולא טפשים היו שכן התרה בהם וקבלו עליהם לקרב, אלא הם חטאו על נפשותם, שנאמר את מחתות החטאים האלה בנפשם. וקרח שפקח היה מה ראה לשטות זה, עינו הטעתו, ראה שלשלת גדולה יוצאה ממנו, שמואל ששקול כנגד משה ואהרן. אמר בשבילו אני נמלט, ועשרים וארבע משמרות עומדות לבני בניו כלם מתנבאים ברוח הקדש, שנאמר (ד"ה א' כה, ה) כל אלה בנים להימן, אמר אפשר כל הגדלה הזאת עתידה לעמוד ממני ואני אדום, לכך נשתתף לבוא לאותה חוקה, ששמע מפי משה שכלם אובדים ואחד נמלט. אשר יבחר ה' הוא הקדוש, טעה ותלה בעצמו, ולא ראה יפה, לפי שבניו עשו תשובה, ומשה היה רואה. תנחומא" עכ"ל"ק ניתן לפרש פס' זה בס"ד על דרך המוסר משה רע"ה שואל את קרח רב לכם האם יש לכם רב או שאתם סומכים על כך שאתם בני לוי שתפקידכם ללמד תורה לעם ישראל ולכן אתם נשענים על בינתכם העצמית בלי להתבטל למישהו אחר וזאת היתה הטעות של קרח שבאמת הוא היה פיקח וחכם גדול אך התורה כבר אמרה שאין אדם רואה נגעי עצמו ואדם קרוב אצל עצמו ולכן כאשר קרח ראה ברוח הקודש מה שראה היה הוא צריך ללכת לרב שייפרש לו מה שראה וע"י כך הכל היה בא על מקומו לשלום וכן כתוב שמשה ראה גם את מה שקרח ראה אך ראה קצת יותר מקרח

"גִּרְסָה נִפְשֵׁי לְתַאֲבָה אֶל מְשַׁפְּטֵיהָ בְּכָל עֵת" (תהילים קי"ט, כ')

ולכן נמנע מללמוד בכלל והעצה של חז"ל היא לגרוס את הספר במלואו אפילו בלי להבין ואז זכות המחבר תעמוד ללומד שבפעם השנייה יהיה לו ישוב הדעת ללמוד בעיון ולהבין את הנלמד. ואל זה

ידועה הסגולה המובאת בספרים לאדם שרוצה ללמוד אך מתקשה וכל פעם יש לו מניעות בעיקר של חוסר ריכוז בנלמד ולכן עצת היצה"ר לחכות עד שיהיה ישוב הדעת דבר שכמובן קשה למצוא

התניא ז"ע נעלמו אך שאל את הרב מה הסגולה בגירסא ענה לו הרב שידוע שאם אדם לומד בספר של צדיקים זכות הצדיקים עומדת להבין את תוכן דבריהם הקדושים עכ"ב.

אך צריך האדם לבדוק מדוע המניעות נמצאות כי יש מצב שבגלל מצבו הרוחני של האדם אין מניחים אותו משמים ללמוד תורה ורומזין לו ע"י כך לעשות תשובה ולכן קודם צריך לעשות תשובה ולהסיר ממנו את הלכלוך הגס ואח"כ בשילוב של סור מרע ועשה טוב יסתדרו לו בעז"ה כל העניינים ויוכל ללמוד וללמד לשמור ולעשות

רומז דוד הע"ה גרסה נפשי היינו תלמד את הספר אפילו בגירסא לתאבה היינו אם יש לך ממש קושי ויש לך מניעות כנגדך אך אתה באמת רוצה ללמוד אך לא יכול בגלל חוסר בישוב הדעת וזה יוביל אותך אל משפטי ה' בכל עת היינו שבפעם הבאה ובכל עת שתחפוץ ללמוד בספר זה תצליח ע"י זכותו של המחבר בס"ד וכן מצינו עובדה מהרב מרדכי אליהו ז"ע שפעם בא אליו אדם וסיפר לרב שיש לו כל הזמן קושיות על בעל התניא. יעץ לו הרב וצ"ל לגרוס את התניא פעם אחת בלי להפסיק ולא להתפתות להתחיל ללמוד בעיון ורק בפעם השנייה אם יחפוץ ילמד את הספר בעיון וכך עשה ולאחר מכן שב לרב ואמר לו שבאמת הדבר הצליח וכל קושיותיו על בעל

פרקי אבות פרק ג'

"עקביא בן מהללאל אומר, הסתפל בשלשה דברים ואין אתה בא לידי עברה דע מאין באת ולאן אתה הולך ולפני מי אתה עתיד לתן דין וחשבון"

שאבותינו הקדושים הלכו בה או דרך חדשה האם יש עקבות ישנים על הדרך הזאת או שאין עקבות כלל כי בנית דרך חדשה ולפני מי אתה עתיד לתן דין וחשבון זוהי התכלית של כל ההליכה בדרך לעשות נחת רוח ליוצרנו הקב"ה וזה נרמז בשמו של התנא עקביא מלשון עקבות בחול שמי שהולך על העקבות של אבותינו הקדושים שזכו להלל את ה' יתברך יזכה להגיע בסוף הדרך אל התכלית האמתית לעשות נחת רוח לבורא יתברך וכאשר יעמוד בדין לפני מלך מלכי המלכים יזכה בדין ויכנס ישר לגן עדן ולחיי עולם הבא

ידוע כי עיקר חיותנו בתור עם ישראל היא המסורת העוברת מדור לדור מהאבות הקדושים ועד ימינו אנו ויש לנו צורך ללכת ולפעול לפי הדרך שאבותינו הלכו בה ככתוב צאי לך בעקבי הצאן ורעי את גדיותיך על משכנות הרועים שהם אבותינו הקדושים כלומר אנו צרכים ללכת על הדרך של אבותינו הקדושים לפי העקבות שהם השאירו לנו וזה מה שבא עקביא בן מהללאל ללמד אותנו לענ"ד , דע מאין באת כלומר הסתכל על האבות הקדושים שלנו תראה מי הם היו ותשאף להגיע לעשות כמותם בחינת מתי יגיעו מעשי למעשי אבותי ולאן אתה הולך באיזה דרך אתה צועד האם בדרך

דובב שפתי ישנים - ליקוטים מספרים שפחות מוכרים

ויקרא יעקב - הרה"ק יעקב סוכרי בה"ר שלמה זצוק"ל זי"ע

בסוד הכתוב ואתם הדבקים בה' וכו' וא"כ חלקו בין הצדיקים שבמיתתם קרויים חיים בגן עדן. והרשע הוא בגיהנם וזה פשוט וברור. וא"כ ז"א ברמו ויקח ולא בלשון אחר ויחלוק וכיוצא להודיענו זה כי מעת שנתעורר במחלוקת כבר הוכן לגיהנם שעל ידו הגיע הפגם לשכינת עוזנו שהיא רמוזה בקדושת ר"ח כנו"ל. והנה תיבת גיהנם היא גי' ק"ח וז"א ו"י ק"ח ר"ל שהוכן לגיהנם ותיבת קר"ח ר"ת קדושת רא"ש חוד"ש בין ר"ת נפגמה במחלוקת וברור לפ"ה ודו"ק

ובזה אפשר לתת טעם למאי דאיתא בג' דמס' בתרא פ"ה בענין ההוא טייעא שאמר לרבא בר בר חנא תא ואחוי לך בלועי דקרח וכו' ואמ"ל בסוף כל תלתין יומין מהדרא להו גיהנם כבשר בקלחת ואמרי משה אמת וכו' עכ"ה יעו"ש ולכאורה יש לדעת דלמה דוקא יתהפכו מתלתין יומין לתלתין יומין לא פחות ולא יותר וכבר המפ' ז"ל נתעוררו בזה ותירצו אבל לפ"ה מבואר דמתלתין יומין לתלתין יומין שמתעורר קדושת ראש חדש או יזכר עון דידיהו מחדש שהם פגמו בקדושתו ויענשו מחדש ודו"ק כי מוכן הוא לפי הנו"ל

"ויקח קרח בן יצהר בן קהת בן לוי ודתן ואבירם בני אליאב ואון בן פלג בני ראובן" (ט"ו, א)

אפשר לבאר בדרך רמז והוא כהק' את הידוע מארז"ל כמה קשה עונשה של מחלוקת והרב החיד"א ז"ל בס' מורה באצבע האריך בזה בכמה מקומות ובאות קפ"ה כתב בקיצור וז"ל על ידי המריבה של האדם והמחלוקת יהיה חלק הסט"א ר"ל וזהו אותיות מחלו"קת חל"ק מ"ת כינוי לסט"א שהיא בבחינת מת תמיד כידוע מארז"ל רשעים בחייהם קרויים מתים לפי שהם נוטים לצד הסט"א ועל ידי המריבה הוא פוגם ח"ו בשכינה שהיא אימה שלום כידוע עכ"ה בקיצור נמצא מדברי הרב ז"ל כי ענין המחלוקת מגיע הפגם לשכינה ח"ו עו"נ את הידוע כמה הזהירו רז"ל בכבוד קדושת יום ראש חודש שכל המכבדו ביותר יעשה עילוי בזה לשכינת עוזנו ועיין בחמ"י בחלק ר"ח כמה האריך בזה יעו"ש ועיקר קדושתו לפי שהוא רמוז בשכינה כידוע בד"ק נמצא דהנזהר בקדושת ר"ח אדרבא הוא מאיר ועושה עילוי לשכינת עוזנו והאדם הוא מן הקצה אל הקצה לבעל המחלוקת שהוא בעו"הר נותן חלישות ופגם בשכינה ח"ו כנו". וידוע דהנדבק בשכינה הוא קרוי בבחי' חי

סגולה לפרנסה - אין אדם נוגע במוכן לחברו

שגילו לו ברוח הקב"ה כי "עשרים וארבע משמרות עומדות לבני בניו כלם מתנבאים ברוח הקדש" זאת התוצאה אך כיצד יקרו הדברים את זה הקב"ה יודע והיה לו לקורח לסמוך על דברי משה שכל מה שהוא עושה הכל הוא ציווי של הקב"ה ואם היה עושה כן לא היה נקלע לכל מה שקרה אותו לבסוף ולכן ילמד מכך האדם כי אמנם עליו לעשות השתדלות שהדברים יקרו בדרך הטבע ולא בדרך נס ועליו לעסוק גם בפרנסה להביא טרף לביתו ולשאת באמונה אך עליו ליזכור כי לימוד התורה וקיום המצוות הם הדברים החשובים שבהם יש להתרכז ואילו שאר הדברים גם אם צריך לעשות אותם הם בגדר ארעי ומה שהאדם צריך לקבל הן בפרנסה וכן בכבוד האדם יקבל הכל לפי מה שגרשם לו מלמעלה

הגמרא במסכת יומא (ל"ח ע"א) כותבת "אמר בן עזאי בשמך יקראוך ובמקומך ישיבוך ומשלך יתנו לך אין אדם נוגע במוכן לחבירו ואין מלכות נוגעת בחברתה אפי' כמלא נימא" ורש"י על אתר מפרש "בשמך יקראוך - לא ידאג אדם לומר פלוני יקפח פרנסתי כי על כרחך בשם יקראוך לבא ולשוב במקומך ומשלך יתנו לך - כלומר לא משלהם הוא מתנה אלא מזונות קצובים לך מן השמים" ומזה נלמד כי אל לו לאדם לטרוח על פרנסתו יותר מידי וכמוכן אין לו לרדוף אחר הכבוד כי מה שנקצב לו מהשמים הוא ממילא יקבל וכמוכן אין האדם צריך ח"ו לעבור עבירות כדי לקבל את מה שמגיע לו גם אם הוא בטוח שכך צריך להיות שכן לקב"ה יש דרכים רבות ומגוונות כיצד לסובב את פני הדברים כך שלבסוף הכל יתנהל לפי חשבונותיו של מטובב הסיבות הקב"ה וזאת היתה הטעות של קורח שאפילו